

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра міжнародних відносин

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ОК 8
ДЕРЖАВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОЇ
СФЕРИ
(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми **ПРАВО**
за спеціальністю **081 «Право»**
на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Суми – 2025

Розробник: **Наталія ПЕТРОВА** доктор філософії за спеціальністю 081 Право, доцент кафедри міжнародних відносин юридичного факультету СНАУ

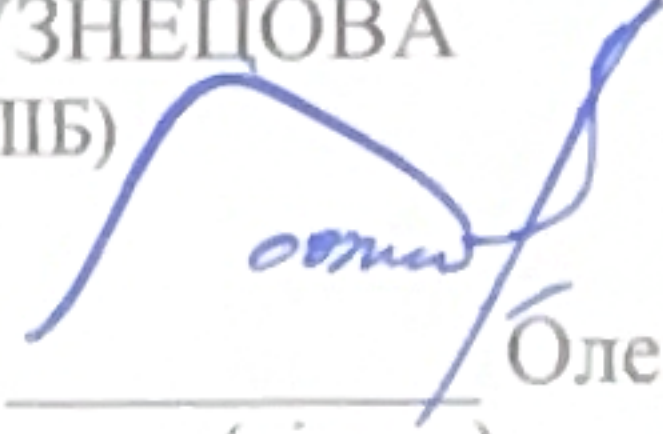
(підпис)

(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин	протокол № 16 від 09.06.2025 р.
	Завідувач кафедри (підпис) Наталія ВОЛЧЕНКО (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми **Марина КУЗНЕЦОВА**
(підпис) (ПІБ)

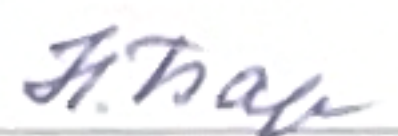
Декан факультету, де реалізується освітня програма **Олег РОГОВЕНКО**
(підпис) (ПІБ)

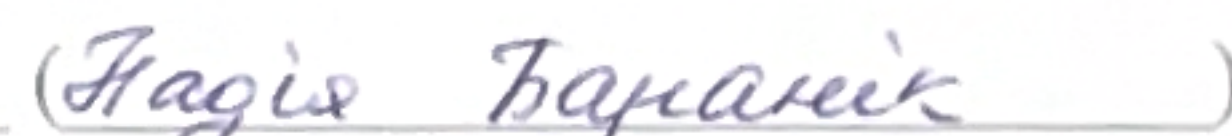
Рецензія на робочу програму (додається) надана:

 Віта Ткаченко (ПІБ)

 Наталія Волченко (ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації

(підпис)

 Надія Таранчик (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 20.06. 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ				
1	Назва ОК	Державно-правове регулювання аграрної сфери		
2	Факультет/кафедра	Юридичний факультет, кафедра міжнародних відносин		
3	Статус ОК	Обов'язкова		
4	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Освітньо-професійна програма «Право» за спеціальністю 081 «Право»		
5	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)			
6	Рівень НРК	Другий (магістерський) рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень		
7	Семестр та тривалість вивчення	Денна форма навчання: 1 курс, 2 семестр, 1-18 тиждів		
8	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредита ЄКТС		
9	Загальний обсяг годин для <u>денної</u> форми навчання та їх розподіл – 150 годин	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота – 90 годин
		Лекційні – 24 годин	Практичні /семінарські - 36годин	
			Лабораторні	
10	Мова навчання	Державна (українська)		
11	Викладач/Координатор освітнього компонента	Петрова Наталія Олександрівна, доктор філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право» доцент кафедри міжнародних відносин Години консультацій – кожного понеділка о 12.15, кабінет 110 г		
12	Контактна інформація	natalochkapetrova25@gmail.com		
13	Загальний опис освітнього компонента	Вивчення даної навчальної дисципліни дозволяє досягнути сутність, особливості державно-правового регулювання аграрної сфери в умовах сталого розвитку, євроінтеграції та глобалізації. Розуміння проблемних питань теорії, практики та законотворчості у сфері державно-правового регулювання аграрної сфери потребують ґрунтовного наукового аналізу, доктринальних теоретичних досліджень, системного тлумачення законодавчих приписів, аналізу правозастосовної практики. Особливої актуальності набувають як міждисциплінарні, міжгалузеві вивчення та дослідження, так і в межах навчального курсу питань, що стосуються: державно-правового регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності в аграрній сфері; правового та інституційного забезпечення контрольно-наглядової діяльності в аграрній сфері; організаційно-правового забезпечення та здійснення державного контролю і нагляду за дотриманням аграрного законодавства; особливостей та актуальних питань правового регулювання державної реєстрації та функціонування суб'єктів аграрного виробництва; правового забезпечення продовольчої безпеки в умовах глобалізації; удосконалення правового регулювання диверсифікації та сталого розвитку сільських територій; державно-правового регулювання екологізації аграрного виробництва, якості та безпечності сільськогосподарської продукції; удосконалення правового регулювання, а також ролі аграрного протекціонізму в аграрній сфері в умовах євроінтеграції та адаптації аграрного законодавства України до вимог законодавства Європейського Союзу (далі – ЄС).		
14	Мета освітнього	Мета освітнього компонента полягає у формуванні в магістрантів		

	компонента	грунтовних, цілісних та системних доктринальних уявлень, теоретичних знань про природу правовідносин у сфері державно-правового регулювання аграрної сфери в умовах сталого розвитку та євроінтеграції, набутті практичних навичок та вмінь у сфері правотворчості і правозастосування, формуванні розуміння проблемних питань теорії, практики та законотворчості в сфері державно-правового регулювання аграрної сфери, що потребують ґрунтового наукового аналізу та наукових досліджень, ефективного їх вирішення, системного тлумачення законодавчих приписів, аналізу правозастосовної практики, правових позицій вищих судових інстанцій.
15	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	<i>Передумови вивчення ОК:</i> Актуальні проблеми забезпечення сталого розвитку держави та права; <i>Зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП:</i> Актуальні проблеми екологічного та земельного права; Актуальні проблеми конституційного та адміністративного права; Актуальні проблеми міжнародно-правового циклу дисциплін та міжнародне кримінальне право; Правова засади адаптації законодавства України до права Європейського Союзу
16	Політика академічної доброчесності	Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається нормативними документами Сумського національного аграрного університету, зокрема Кодексу академічної доброчесності, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ тощо (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/pro-universitet/struktura-universitetu/viddil-jakosti-osviti-licenzuvannja-ta-akreditacii/zabezpechennja-jakosti-osviti/politika-i-proceduri-zabezpechennja-jakosti-osviti/). За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: – повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); – повторне проходження відповідного освітнього компонента (навчального курсу); – позбавлення академічної стипендії; – відрахування з університету; (ч.5 ст. 48 проекту Закону України «Про освіту»).
17	Ключові слова	державно-правове регулювання, агросфера, правове забезпечення державної аграрної політики, державна підтримка, правове становище суб'єктів державно-правового регулювання агросфери, правове становище агровиробників, сільські території, сталий розвиток, продовольча безпека, наближення законодавства.
18	Посилання на курс у Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5412

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)								Як оцінюється РНД?
	3	4	7	9	11	12	13	18	
ДРН1. Вільно оперувати понятійно-категоріальним апаратом у сфері державно-правового регулювання аграрної сфери, застосовувати категоріальний арсенал з аграрного права при проведенні наукових та науково-практичних досліджень.	+	+	+			+	+	+	Використання технічних засобів навчання, диспути, круглі столи, ділові та рольові ігри, використання проблемних ситуацій, використання навчальних та контролюючих тестів.
ДРН2. Ідентифікувати, аналізувати основні функції та методи державно-правового регулювання в аграрній сфері; обґрунтовувати та приймати ефективні правові рішення, давати розгорнуту правову аргументацію, розробляти проекти, що стосуються правовідносин в державно-правовому регулюванні у аграрній сфері в умовах сталого розвитку.	+	+	+	+	+		+		Виконання індивідуальних та групових теоретико-прикладних завдань, case study під час аудиторних занять та самостійної роботи студента; демонстрація, аргументація результатів; виконання тестових завдань.

ДРН3. Самостійно обґрунтовувати та застосовувати відповідні положення актів чинного законодавства та матеріали судової практики при розв'язанні ситуаційних завдань в межах запропонованої конкретної практичної ситуації, застосовуючи міждисциплінарний, міжгалузевий підхід в оцінці правових явищ та сучасні правові доктрини й принципи у правотворчості в процесі застосовування інститутів аграрного права, зокрема, державного аграрного протекціонізму, продовольчої безпеки, сільськогосподарської кооперації, розвитку сільських територій в умовах сталого розвитку аграрної сфери та ін.		+	+	+	+	+	+	+	Виступи на практичних заняттях; виконання тестових завдань, а також модульних контрольних робіт, написання тез/есе; демонстрація, аргументація результатів; case study.
ДРН 4. Інтегрувати та демонструвати знання для вирішення практичних завдань правозастосування, пов'язаних із забезпеченням удосконалення відповідних правових механізмів публічного		+	+			+	+		Використання технічних засобів навчання, диспути, круглі столи, ділові та рольові ігри, використання проблемних ситуацій, використання навчальних та контролюючих

адміністрування правовідносин в аграрній сфері, зокрема за умов адаптації аграрного законодавства України до вимог законодавства ЄС, посилення європейської та міжнародної інтеграції України, розвитку ринкових відносин на засадах сталого розвитку аграрної сфери.									тестів.
ДРН 5.Виявляти недосконалість окремих норм та проблеми у їх застосуванні, знаходити шляхи їх вирішення; самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, програм загальнодержавного та регіонального розвитку в аграрній сфері на засадах сталого розвитку, в умовах сталого розвитку та євроінтеграції обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на суспільні відносини в аграрній сфері.	+	+	+	+	+		+	+	Виконання індивідуальних та групових теоретико-прикладних завдань під час аудиторних занять та самостійної роботи студента; виконання тестових завдань, виконання індивідуальної дослідницької роботи, написання тез, есе; демонстрація, аргументація результатів дослідження, виконаного завдання; case study.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Денна/заочна форма навчання

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу		Рекомендована література
	Аудиторна	Само	

	робота			стійна робот а	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. Державно-правове регулювання та публічно-приватне партнерство в аграрній сфері в умовах сталого розвитку та євроінтеграції. Державна аграрна політика. 1. Сучасна державна аграрна політика України, її цілі, основні завдання, напрями, принципи та правове забезпечення. 2. Сутність аграрних відносин та юридична природа аграрної реформи. 3. Державно-правове регулювання в аграрній сфері в умовах сталого розвитку та євроінтеграції. Правова регламентація реалізації Цілей сталого розвитку в аграрній сфері. 4. Організаційно-правове забезпечення реалізації Цілей сталого розвитку в аграрній сфері. 5. Державно-правове регулювання сільського господарства та агробізнесу: поняття та принципи. 6. Форми та методи державно-правового регулювання сільського господарства. 7. Державно-правове регулювання у сфері ліцензування окремих напрямів сільськогосподарського виробництва. 8. Державно-правове регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності. 9. Правове регулювання публічно-приватного партнерства у сільському господарстві.	4/-	4/-		20/-	1-116
Тема 2. Інституційно-правові засади державно-правового регулювання аграрної сфери. 1. Система органів, що здійснюють державно-правове регулювання аграрної сфери. 2. Державні органи загальної компетенції, що здійснюють державно-правове регулювання аграрної сфери. 3. Державні органи спеціальної (галузевої) компетенції, що здійснюють державно-правове регулювання аграрної сфери. 4. Правове та інституційне забезпечення контрольно-наглядової діяльності аграрній сфері. Здійснення державного контролю та нагляду за додержанням аграрного законодавства.	2/-	4/-		10/-	1-116
Тема 3. Особливості правового становища суб'єктів аграрного виробництва в сучасних умовах сталого розвитку: проблеми правового регулювання створення, функціонування та припинення їх діяльності. 1. Особливості правового становища фермерського та особистого селянського господарства: проблеми правового регулювання створення, функціонування в умовах сталого розвитку.	4/-	6/-		10/-	1-116

2. Особливості правового становища особистих селянських господарств та їх функціонування в умовах сталого розвитку. 3. Особливості правового статусу сільськогосподарських товариств. 4. Особливості правового становища сільськогосподарських кооперативів.					
Тема 4. Наближення аграрного законодавства України до вимог законодавства ЄС. 1. Основні категорії та принципи виробництва, переробки і реалізації сільськогосподарської продукції згідно з вимогами законодавства ЄС та права СОТ 2. Правове регулювання відносин щодо виробництва продукції рослинництва та тваринництва в межах СОТ 3. Спільна аграрна політика та особливості державної підтримки аграрних підприємств в ЄС	2/-	4/-		10/-	1-116
Тема 5. Правове забезпечення продовольчої безпеки в умовах глобалізації: світові тенденції та національні особливості. 1. Особливості державно-правового регулювання продовольчої безпеки: історія розвитку та сучасний стан правового регулювання 2. Продовольча безпека як об'єкт правового регулювання 3. Принципи продовольчої безпеки України 4. Продовольча незалежність. Класифікація загроз продовольчої безпеки 5. Правова регламентація оцінювання стану продовольчої безпеки. Індикатори та критерії продовольчої безпеки 6. Зарубіжний досвід державно-правового регулювання продовольчої безпеки.	4/-	4/-		10/-	1-116
Тема 6. Організаційно-правові засади та правові форми державної підтримки суб'єктів аграрного виробництва. 1. Загальна характеристика організаційно-правових засад та правових форм державної підтримки виробників сільськогосподарської продукції. 2. Державна підтримка фермерських господарств. 3. Напрями державної підтримки сільськогосподарської кооперації. 4. Вектори державного протекціонізму особистих селянських господарств. 5. Правове регулювання ДАР (Державного аграрного реєстру), як інформаційної платформи державної підтримки виробників сільськогосподарської продукції: нові можливості. 6. Організаційно-правові форми інформаційно-консультаційного, освітнього забезпечення сталого розвитку аграрної сфери. Правове регулювання сільськогосподарського дорадництва: зарубіжний досвід та сучасні	4/-	4/-		10/-	1-116

вітчизняні перспективи.					
Тема 7. Правове регулювання сталого розвитку сільських територій. 1. Сільські території як об'єкт державно-правового регулювання аграрної сфери 2. Сталий розвиток сільських територій та його правове забезпечення. 3. Правове регулювання сталого соціального розвитку села. 4. Правові засади диверсифікації сільських територій. 5. Державно-правове регулювання сільського зеленого туризму як перспективний напрям забезпечення реалізації стратегії сталого розвитку сільських територій.	2/-	4/-		10/-	1-116
Тема 8. Державно-правове регулювання екологізації аграрного виробництва, якості та безпечності сільськогосподарської продукції. 1. Правове забезпечення виробництва безпечної та якісної сільськогосподарської продукції. 2. Органічне сільськогосподарське виробництво та його правова регламентація. 3. Нормативно-правове забезпечення Європейського Союзу в сфері органічного сільського господарства. 4. Правові засади використання генетично модифікованих організмів при виробництві сільськогосподарської продукції та продуктів харчування.	2/-	6/-		10/-	1-116
Всього	24/-	36/-		90/-	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Денна/заочна форма навчання

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кіл-ть годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кіл-ть годин
ДРН1. Вільно оперувати понятійно-категоріальним апаратом у сфері державно-правового регулювання аграрної сфери, застосовувати категоріальний арсенал з аграрного права при проведенні наукових та науково-практичних досліджень.	-лекції-візуалізації - робота в групах, обговорення на заняттях дискусійних питань, виконання індивідуальних практичних завдань, індивідуальна дослідницька робота, написання тез, есе	12/-	- усне опитування, тестування/письмова робота	18/-
ДРН2. Ідентифікувати, аналізувати основні функції та методи державно-правового регулювання в аграрній	-лекції-візуалізації - робота в групах, обговорення на заняттях дискусійних питань, виконання індивідуальних	12/-	-написання контрольних робіт за результатами вивчення теоретичного матеріалу, тестування; -усне опитування.	18/-

сфері; обґрунтовувати та приймати ефективні правові рішення, давати розгорнуту правову аргументацію, розробляти проекти, що стосуються правовідносин в державно-правовому регулюванні у аграрній сфері в умовах сталого розвитку.	практичних завдань, демонстрація, аргументація результатів дослідження, виконаного завдання; case study, індивідуальна дослідницька робота, написання тез, есе			
ДРНЗ. Самостійно обґрунтовувати та застосовувати відповідні положення актів чинного законодавства та матеріали судової практики при розв'язанні ситуаційних завдань в межах запропонованої конкретної практичної ситуації, застосовуючи міждисциплінарний, міжгалузевий підхід в оцінці правових явищ та сучасні правові доктрини й принципи у правотворчості в процесі застосовування інститутів аграрного права, зокрема, державного аграрного протекціонізму, продовольчої безпеки, сільськогосподарської кооперації, розвитку сільських територій в умовах сталого розвитку аграрної сфери та ін.	-лекції-візуалізації - робота в групах, обговорення на заняттях дискусійних питань, виконання індивідуальних практичних завдань, демонстрація, аргументація результатів дослідження, виконаного завдання; case study, індивідуальна дослідницька робота, написання тез, есе	12/-	-презентація-захист теоретико-практичного опрацьованого матеріалу -усне опитування; - написання контрольних робіт за результатами вивчення теоретичного матеріалу, тестування.	18/-
ДРН 4. Інтегрувати та демонструвати знання для вирішення практичних завдань правозастосування, пов'язаних із забезпеченням удосконалення відповідних правових механізмів публічного адміністрування правовідносин в аграрній сфері, зокрема	-лекції-візуалізації - робота в групах, обговорення на заняттях дискусійних питань, виконання індивідуальних практичних завдань, індивідуальна дослідницька робота.	12/-	- усне опитування, тестування/письмова робота	18/-

за умов адаптації аграрного законодавства України до вимог законодавства ЄС, посилення європейської та міжнародної інтеграції України, розвитку ринкових відносин на засадах сталого розвитку аграрної сфери.				
ДРН 5.Виявляти недосконалість окремих норм та проблеми у їх застосуванні, знаходити шляхи їх вирішення; самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, програм загальнодержавного та регіонального розвитку в аграрній сфері на засадах сталого розвитку, в умовах сталого розвитку та євроінтеграції обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на суспільні відносини в аграрній сфері.	-лекції-візуалізації - робота в групах, обговорення на заняттях дискусійних питань, виконання індивідуальних практичних завдань, демонстрація, аргументація результатів дослідження, виконаного завдання; case study, індивідуальна дослідницька робота.	12/-	-вирішення практичних завдань -тестування/контрольна робота - усне опитування	18/-
Всього годин		60/-		90/-

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

Денна форма навчання

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	Модуль 1 (теми 1-4)	35 балів/35%	До 9 тижня
1.1	Тестування	9 балів /9%	щотижня
1.2	Усні опитування/дискусії	9 балів /9%	щотижня
1.3	Виконання практичних завдань	9 балів/9%	1-9 тиждень
1.4.	Індивідуальна дослідницька робота (реферат), написання тез, есе	8 балів/8%	До 9 тижня
2	Модуль 2 (теми 5-8)	35 балів/35%	До 18 тижня
2.1	Тестування	5 балів /5%	щотижня
2.2	Усні опитування/дискусії	5 балів /5%	щотижня
2.3	Виконання практичних завдань	5 балів/5%	9-18 тиждень
2.4.	Індивідуальна дослідницька робота (реферат), написання	5 балів/5%	До 18 тижня

	тез, есе		
2.5	Підготовка мультимедійної презентації та виступ-інформування за результатами індивідуальної практичної роботи	15 балів/15%	До 18 тижня
3	Іспит – теоретичні та тестові питання	30 балів/30%	За розкладом

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Модуль 1	<21 балів	21-26	26-31 балів	32-35 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдань, виконані тести (результат залежить від кількості вірних відповідей на запитання/завдання/тест) продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми, надана обґрунтована відповідь на запитання.
Модуль 2	<21 балів	21-26	26-31 балів	32-35 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдань, виконані тести (результат залежить від кількості вірних відповідей на запитання/завдання/тест) продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми, надана обґрунтована відповідь на запитання.
Іспит теоретичні та тестові питання	0-5 балів	5-15 балів	15-27 балів	27-30 балів
	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, завдання не виконано	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, завдання виконано з помилками	Студент достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, завдання виконано	Студент гарно орієнтується в теоретичному матеріалі, завдання виконано

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Виконання практичних завдань, опитування та усні коментарі викладача за його результатами	На кожне практичне заняття
2	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над	Протягом всього семестру

	практичними роботами протягом занять.	
3	Проходження тестування з модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіку навчального процесу
4	Усний зворотній зв'язок від викладача та студентів після презентації індивідуальної дослідницької роботи (реферату), написання тез/есе	1-18 тиждень

Шкала оцінювання, що діє в Сумському національному аграрному університеті

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, кваліфікаційної роботи	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
69-74	задовільно	
60-68		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела:

1. Аграрне право : підручник / В. М. Корнієнко, Г. С. Корнієнко, І. М. Кульчій та ін. ; за ред. А. М. Статівки. – Вид. 2-ге, змін. – Харків : Право, 2021. – 416 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=4527&download_id=1503
2. Аграрне право України: навч. посібн. / авторський колектив: Антоненко О.А., Гоштинар С. Л., Григорецька І. І., Дришлюк В. І., Журавель А.В., Кострицький І.Л., Пащенко О.М.; за ред. Пащенко О.М. Одеса: ОДУВС, 2022. 206 с..
3. Аграрне та земельне право України: сучасна парадигма і перспективи розвитку: колективна монографія / за ред. д.ю.н., проф. А. П. Гетьмана та д.ю.н., проф. Т. В. Курман. Харків: Юрайт, 2022. 576 с. URL: <https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/19500/1/AZPU-mon-2022.pdf>
4. Актуальні проблеми правового регулювання аграрних, земельних, екологічних та природоресурсних відносин в Україні: колективна монографія/ відп. ред.: Т.Є. Харитонova, І.І. Каракаш. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. – 722 с.
5. Бондар О. Г. Правове та інституційне забезпечення публічного управління у сфері органічного сільського господарства в Україні. Органічне сільськогосподарське виробництво в Україні: правові засади ведення : колективна монографія / за ред. М. В. Шульги. Харків : Юрайт, 2020. С. 75–89.
6. Бондар О. Г., Полякова І. О., Лях В. О. Державна підтримка органічного сільського господарства в Україні за досвідом ЄС. Науковий погляд: економіка та управління. 2020. № 3 (69). С. 18–23.
7. Григор'єва Х. А. Державна підтримка сільського господарства України: проблеми правового забезпечення : монографія. Херсон : Вид. дім «Гельветика», 2019. 596 с.

8. Григор'єва Х.А. Публічне адміністрування агробізнесу в умовах війни: правовий аналіз протекційності. Актуальні проблеми держави і права. Вип. 97. 2023. С. 53-65.
9. Дегтярьова С.В. До характеристики сутності та змісту державного регулювання в агропромисловій сфері. *Юридичний бюлетень*. Випуск 11. Ч. 1. 2019. С. 160-166.
10. Державний аграрний реєстр. Новини. Понад 95 тис. агровиробників уже зареєструвалися у Державному аграрному реєстрі. URL: <https://www.dar.gov.ua/news-list/ponad-95-tis-agrovirobnikiv-uzhe-zareiestruvalisya-u-derzhavnomu-agrarnomu-reiestri>
11. Долинська М. С., Заболотна Н. Я., Марич Х. М. Аграрне право: навчальний посібник. Львів: Навчально-науковий інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», 2020. 252 с. URL: <http://surl.li/fnkly>
12. Запара С.І., Роговенко О.В. Публічне адміністрування надання державної допомоги суб'єктам господарювання органами місцевого самоврядування. *Наукові записки. Серія: Право. Scientific notes. Series: Law*. Випуск 8. Спецвипуск. 2020. URL: https://www.cuspu.edu.ua/images/nauk_zapiski/pravo/8_spec_2020/187-192.pdf С 187-192.
13. Карпінська Н. В. Інституційно-функціональне забезпечення застосування санітарних та фітосанітарних заходів у світлі вимог СОТ та ЄС. *Право та інноваційне суспільство*. 2020. № 1 (14). С. 85–92.
14. Курман Т. В., Туєва О. М. Право продовольчої безпеки: навч. посібник. Харків: Юрайт, 2021. 92 с.
15. Курман Т.В. Теоретико-правові проблеми реалізації цілей сталого розвитку в агросфері України. *Scientific research of the XXI century. Vol. 2: collective monograph / compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, California: GS publishing service*, 2021. p. 277. DOI: 10.51587/9781-7364-13302-2021-002. 312 с.
16. Органічне сільськогосподарське виробництво в Україні: правові засади ведення: монографія / за заг. ред. М. В. Шульги. Харків: Юрайт, 2020. 308 с.
17. Палюх В.В., Грабар Н.С., Порока С.В. Державне регулювання зеленого туризму в Україні: монографія. Харків: НУЦЗУ, 2021. С. 88.
18. Панасенко Н. Л. Діджиталізація в аграрній сфері та тенденції її розвитку. *Електронне наукове видання. Науковий вісник Міжнародної асоціації науковців. Серія: економіка, управління, безпека, технології*, 1(3). 2022. URL: <https://doi.org/10.56197/2786-5827/2022-1-3-5>
19. Петрова Н.О. Державно-правове регулювання аграрної сфери: окремі напрями в умовах сталого розвитку та євроінтеграції. *Modern paradigm of public and private law amidst sustainable development : Scientific monograph. Vol. 2. Riga, Latvia : Baltija Publishing*, 2023. 408 р. С. 139-171. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/363/9884/20588-1?inline=1>
20. Петрова Н.О. Організаційно-правове регулювання сертифікації органічного виробництва. Актуальні дослідження правової та історичної науки. Випуск 61: матеріали Міжнародної наукової інтернет-конференції (м. Тернопіль, Україна, м. Ополе, Польща, 16 – 17 травня 2024 р.). URL: https://www.lex-line.com.ua/?go=full_article&id=3857
21. Петрова Н.О., Сокрута М. О. Правове регулювання органічного виробництва: сучасний стан та євроінтеграційні перспективи розвитку. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 5. 2025. http://lsei.org.ua/5_2025/30.pdf
22. Петрова Н.О. Організаційно-правове регулювання органічного виробництва та землеробства в США. *Актуальні дослідження правової та історичної науки. Випуск 72: матеріали Міжнародної наукової інтернет-конференції*. 2025. С. 53-55. https://www.lex-line.com.ua/?go=full_article&id=4156
23. Петрова Н.О., Курило О.М., Болдін О.В. Державно-правове регулювання сфери сільського зеленого туризму: сучасний стан та євроінтеграційні перспективи. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 12. 2023. С. 217-220. URL: http://lsei.org.ua/12_2023/53.pdf

6.2.Методичне забезпечення :

Конспект лекцій з дисципліни «Державно-правове регулювання аграрної сфери» для студентів 1,2 курсу юридичного факультету галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право», СВО «Магістр», для денної та заочної форм навчання. 133 с. (протокол № 2 від 9 жовтня 2023 р.)

Методичні вказівки щодо проведення практичних занять з дисципліни «Державно-правове регулювання аграрної сфери» для студентів 1,2 курсу юридичного факультету галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право», СВО «Магістр», для денної та заочної форм навчання. 37 с. (протокол № 2 від 9 жовтня 2023 р.)

Методичні вказівки щодо самостійної роботи з дисципліни «Державно-правове регулювання аграрної сфери» для студентів 1,2 курсу юридичного факультету галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право», СВО «Магістр», для денної та заочної форм навчання. 36 с. (протокол № 2 від 9 жовтня 2023 р.)

Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Державно-правове регулювання аграрної сфери» на платформі Moodle. (Українською мовою). URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5412>

6.3. Додаткова

24. Elisa Morgera Carmen Bullón Caro Gracia Marín Durán. Organic agriculture and the law. FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS Rome, 2012. URL: <http://www.fao.org/3/a-i2718e.pdf>
25. Feitshans, T. (2016). Agricultural and Agribusiness Law. London: Routledge, <https://doi.org/10.4324/9781315733814> (<https://www.taylorfrancis.com/books/9781315733814>)
26. Mykhailov A., Makarova V., Kapinos N., Petrova N. Land management's development in the period of land relations reform in Ukraine. *Estudios de Economía Aplicada*. Vol 38, No 4 (2021) 1-9 URL: <http://ojs.ual.es/ojs/index.php/eea/article/view/3963> DOI: <http://dx.doi.org/10.25115/eea.v38i4.3963>
27. Natalia O. Petrova, Valentyna V. Nezhevelo, Alyona M. Klochko, Ksenia V. Blyumska-Danko and Ruslana I. Cramar Features and Problematic Aspects of Food Safety in the Integration of Ukraine into the EU/ // Journal of Engineering and Applied Sciences Year:2017 Volume: 12. -Issue: 18. – P. 4787-4791. URL: <http://repo.snau.edu.ua/handle/123456789/5228>
28. Susie Jacobs Agrarian reform. Current Sociology Review Article №. 61(5-6). P. 862-885
29. Theodore A. Feitshans. Agricultural and Agribusiness Law. 2016. 346 p.
30. Valdes, Alberto and Foster, William, The Agrarian Reform Experiment in Chile: History, Impact, and Implications (August 27, 2014). IFPRI Discussion Paper 1368. Available at SSRN: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2486811
31. Актуальні проблеми правового забезпечення продовольчої безпеки України: монографія / О.М. Батигіна, В.М. Жушман, В.М. Корнієнко та ін. / за ред. В.Ю. Уркевича та М.В. Шульги. – Х., 2013. – 326 с.
32. Білінська О.В. Правові питання забезпечення сталого розвитку сільських територій в Україні. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»* № 2 (17) 2014. С. 256-264. URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/01/2-256-264.pdf>
33. Бондар О. Г. Аграрно-правові проблеми контрольно-наглядової діяльності у сільському господарстві України : монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2014. 455 с.
34. Бондар О. Г. Поняття контрольно-наглядової діяльності як основа дослідження контрольно-наглядової діяльності у сільському господарстві. *Часопис Київського університету права*. 2014. № 1. С. 251–255.

35. Бондар О. Г. Правове та інституційне забезпечення контрольно-наглядової діяльності в агропромисловому комплексі України. Актуальні проблеми правового регулювання аграрних, земельних, екологічних та природноресурсових відносин в Україні : колективна монографія / відп. ред. : Т. Є. Харитонова, І. І. Каракаш. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2018. С. 337–357.
36. Бондар О. Інститут контрольно-наглядової діяльності у сільському господарстві: теоретико-правовий аналіз. Право України. 2014. № 8. С. 234–241.
37. Бондар О. Місце контрольно-наглядової діяльності у сільському господарстві в предметі аграрного права. Підприємництво, господарство і право. 2014. № 8. С. 41–44.
38. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т.16: Земельне та аграрне право / редкол.: М. В. Шульга (гол.), В. В. Носік, П.Ф. Кулинич (заст. гол.) та ін. Харків: Право, 2019. 696 с.
39. Гафурова О.В. Правове регулювання послуг у сфері сільського зеленого туризму (на прикладі особистих селянських господарств). «Право. Людина. Довкілля» «Law. Human. Environment». Vol. 10, No 4, 2019. С. 20-28.
40. Дудзяк О. А. Роль дорадництва в розвитку сільського зеленого туризму. Збірник наукових праць Подільського державного аграрно-технічного університету. Економічні науки. 2015. Вип. 23. С. 211-217. http://nbuv.gov.ua/UJRN/ZnpPdatur_2015_23_25
41. Єфремова І.І., Ломакіна І.Ю. Становлення та розвиток саморегулювання сільського господарства. Науковий вісник Ужгородського національного університету. № 2018. Випуск 52. Том 1. С. 157-160.
42. Іванова Г. С. Основні завдання публічного адміністрування в сфері агропромислового комплексу України. Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія». 2017. Вип. 4. С. 74–86.
43. Коваленко, Тетяна Олександрівна. Правове регулювання господарської діяльності в агропромисловому комплексі України [Текст] : навчальний посібник / Т. О. Коваленко, С. І. Марченко. - К. : Юрінком Інтер, 2015. - 296 с.
44. Корчинський І.О. Аграрна сфера: суспільно-економічний та організаційно-технологічний конструкт з позицій архітекτονіки. Економічний вісник. 2018, №1. С. 74-81. URL: https://ev.nmu.org.ua/docs/2018/1/EV20181_074-081.pdf
45. Кульчій І. М. Державна аграрна політика України у сфері сталого розвитку сільських територій: правовий аспект. Проблеми законності. 2017. Вип. 136. С. 116-125. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pz_2017_136_14.
46. Кульчій, І. М. Організаційно-правове забезпечення диверсифікації сільських територій за участю сільськогосподарських товаровиробників: монографія. Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого. Харків : Юрайт, 2015. 176 с.
47. Курило В.І. Про зміст та співвідношення деяких аграрних дефініцій. Економіка АПК. 2014. №2. С. 87-92. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/E_apk_2014_2_14.
48. Курман Т. В. Сталій розвиток сільськогосподарського виробництва: проблеми правового забезпечення : монографія / Т. В. Курман. – Харків : Юрайт, 2018. – 376 с.
49. Курман Т. В. Агросфера як основа сталого розвитку сільськогосподарського виробництва Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Право. 2014. Вип. 197(2). С. 48-54. [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_prav_2014_197\(2\)_9](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_prav_2014_197(2)_9)
50. Курман Т.В. Аграрне право і законодавство України: синергетичні засади й перспективи розвитку в умовах глобальних загроз. Аграрне та земельне право України: сучасна парадигма і перспективи розвитку: колективна монографія / за ред. д.ю.н., проф. А. П. Гетьмана та д.ю.н., проф. Т. В. Курман. Харків: Юрайт, 2022. 576с.
51. Курман Т.В. Поняття та ознаки сталого розвитку сільськогосподарського виробництва як аграрно-правової категорії. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. 2016. Вип. 243. С. 75-85. URL: <http://surl.li/iiqzh>

52. Ломакіна І. Державно-правове регулювання сільського господарства України Підприємництво, господарство і право. 2009. № 10. С. 138-140.
53. Ломакіна І.Ю. Державне регулювання у сфері ліцензування окремих напрямів сільськогосподарського виробництва. Юридичний науковий електронний журнал. №6. 2014. С. 128-131.
54. Ломакіна І.Ю. Ефективність державного регулювання сільського господарства «Молодий вчений» • № 12.1 (52.1) • грудень, 2017 р. С. 96-99.
55. Петрова Н. О., Стрельник В.В. Окремі напрями удосконалення правового регулювання діяльності особистих селянських господарств у сфері сільського зеленого туризму. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. No 1. С. 135-139. URL: http://lsej.org.ua/1_2023/30.pdf
56. Петрова Н.О. Аграрні розписки як додаткова форма доступу до фінансових ресурсів виробників сільськогосподарської продукції. *Актуальні питання вітчизняної юридичної науки: матеріали Четвертої Всеукраїнської науково-практичної конференції*, м. Суми, 13-14 квітня 2017 р. – С. 174-178.
57. Петрова Н.О. Правове регулювання у сфері оцінки впливу на довкілля: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку. – Виконання Україною міжнародних зобов'язань з охорони довкілля крізь призму Угоди про асоціацію з Європейським Союзом : *матер. міжнар. наук.-практич. конф.* (м. Київ, 22 квітня 2019 року. – Київ : ВГО «Українська асоціація міжнародного права», 2019. С. 94-99
58. Петрова Н.О. Проблеми розвитку сільських територій в сучасних умовах / Н.О. Петрова // Актуальні проблеми соціального права. Еволюція правового регулювання аграрних, земельних та екологічних відносин. *Матеріали міжнар. наук.-практ. конференції (м. Львів, 18 листопада 2016 р.). за заг. ред. П. Д. Пилипенка* – Львів, 2016. – С. 252 – 256.
59. Петрова Н.О., Калюжна С.В. Вплив ситуації з ринком землі в Україні на продовольчу ситуацію в Європі: сучасний стан та перспективи. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2023. С. 297-302. URL: <http://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2023/04/50.pdf>
60. Петрова Н.О., Нежевело В.В. Особливості державно-правового регулювання допомоги суб'єктам господарювання за рахунок державних та місцевих ресурсів у сучасних умовах в Україні та ЄС: порівняльний аспект. *Юридичний науковий електронний журнал*. №5. 2023. С. 420-423.
61. Романюк І. А. Системно-структурні дефініції категорій у галузі сільського зеленого туризму: узагальнення та використання. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Економічні науки*. 2015. Вип. 15(3). С. 29-31.
62. Статівка А. М. Правове регулювання розвитку несільськогосподарських видів діяльності на сільських територіях. Проблеми правового забезпечення сталого розвитку сільських територій в Україні : монографія / А. П. Гетьман [та ін.] ; ред.: А. П. Гетьман, М. В. Шульга. – Харків : Право, 2016. Підрозд. 2.2. С. 116–137.
63. Статівка А. М. Правове регулювання розвитку несільськогосподарських видів діяльності на сільських територіях. Проблеми правового забезпечення сталого розвитку сільських територій в Україні : монографія / А. П. Гетьман [та ін.] ; ред.: А. П. Гетьман, М. В. Шульга. – Харків : Право, 2016. – Підрозд. 2.2. – С. 116–137.
64. Статівка А.М., Кульчій І.М. Правове забезпечення сільського туризму як напряму диверсифікації сільських територій. Актуальні проблеми правового регулювання аграрних, земельних, екологічних та природоресурсних відносин в Україні: кол. мон.: 2018. С. 279-281; 283.
65. Теоретико-правові проблеми регулювання ринкових відносин у сфері аграрного виробництва: Монографія / І.Ю. Сальман, Н.І. Бровко, І.І. Єфремова [та ін.]; за заг. ред. І.Ю. Сальмана. – Біла Церква, 2017. – с. 259. https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/faculteti/monograf_kaf_civil_pravo.pdf

66. Тригубенко С. М. Основні етапи реформування Міністерства аграрної політики та продовольства України. Південноукраїнський правничий часопис. 2014. № 3. С. 110–113.
67. Федуняк І. О., Підлужна О. Б. Нормативно-правове забезпечення державної підтримки сталого розвитку сільських територій та туризму. *Ефективна економіка*. 2019. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7318> (дата звернення: 27.06.2023). DOI: [10.32702/2307-2105-2019.10.48](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.10.48)
68. Чуб А. 2022. Державне регулювання та формування державної аграрної політики в Україні. Проблеми і перспективи економіки та управління. 4(28) (Сер 2022), 112–120.

6.4. Нормативно-правові акти

69. Agriculture and rural development. Integrated Administration and Control System (IACS). URL: https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy/financing-cap/assurance-and-audit/managing-payments_en#aimsofiacs
70. Consolidated versions of the Treaty on European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union 2012/C 326/01. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A12012E%2FTXT>
71. Деякі заходи щодо прискорення реформ у сфері земельних відносин: Постанова КМУ від 16 листопада 2020 р. № 1113
72. Деякі питання діяльності центральних органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 лютого 2021 р. № 124. Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-2021-%D0%BF#n11>
73. Деякі питання реалізації у 2021-2023 роках Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки: розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 травня 2021 р. № 497-р. (план заходів на 2021-2023 роки з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/497-2021-%D1%80#Text>
74. Питання Міністерства цифрової трансформації: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. № 856. Положення про Міністерство цифрової трансформації України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-%D0%BF#n12>
75. Порядок ведення та адміністрування Державного аграрного реєстру: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 2 червня 2021 р. № 573. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/573-2021-%D0%BF#n12>
76. Про аграрні ноти: Закон України від 22 лютого 2024 року № 3586-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3586-20#Text>
77. Про аграрні розписки: Закон України від 6 листопада 2012 року № 5479-VI. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5479-17#Text>
78. Про акредитацію органів з оцінки відповідності: Закон України від 17 травня 2001 року № 2407-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2407-14#Text>
79. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вирішення питання колективної власності на землю, удосконалення правил землекористування у масивах земель сільськогосподарського призначення, запобігання рейдерству та стимулювання зрошення в Україні: Закон України від 10.07.2018р. № 2498-VIII, набрав чинності 01.01.2019р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2498-19#Text>
80. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей регулювання земельних відносин в умовах воєнного стану: Закон України від 12 травня 2022 року № 2247-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2247-20#Text>
81. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення умов для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану: Закон України від 24 березня 2022 року № 2145-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2145-20#Text>

82. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення: Закон України від 31 березня 2020 року № 552-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/552-20#Text>
83. Про гарантування захисту економічних інтересів та поліпшення соціального забезпечення селян—пенсіонерів, які мають право на земельну частку (пай) : Указ Президента України від 15 грудня 1998 року // Голос України. — 1998. — № 244. — 19 груд.
84. Про Державний земельний кадастр: Закон України від 7 липня 2011 року № 3613-VI <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text>
85. Про державний контроль за використанням та охороною земель : Закон України від 19 червня 2003 року [із змінами та доповненнями] № 963-IV <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/963-15#Text>
86. Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин: Закон України від 18 травня 2017 року № 2042-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2042-19#n936>
87. Про державну допомогу суб'єктам господарювання: Закон України від 1 липня 2014 року № 1555-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1555-18#Text>
88. Про державну підтримку сільського господарства України: Закон України від 24 червня 2004 року № 1877-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15#Text>
89. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 року № 755-IV
90. Про деякі заходи щодо прискорення реформ у сфері земельних відносин: Указ Президента України від 15 жовтня 2020 року № 449/2020
91. Про додаткові заходи щодо соціального захисту селян — власників земельних ділянок та земельних часток (паїв) : Указ Президента України від 2 лютого 2002 року // Урядовий кур'єр. — 2002. — № 30. — 14 лют.
92. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки: постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695 (Додаток 2 до Стратегії). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#n11>
93. Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції розвитку сільських територій: розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 липня 2017 р. № 489-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/489-2017-%D1%80#Text>
94. Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру операторів, що здійснюють виробництво продукції відповідно до вимог законодавства у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції, Державного реєстру органів сертифікації у сфері органічного виробництва та обігу органічної продукції, Державного реєстру органічного насіння і садивного матеріалу: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 лютого 2020 р. № 87. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2020-%D0%BF#Text>
95. Про затвердження Порядку ведення Реєстру аграрних розписок: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.07.2013 № 665. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/665-2013-%D0%BF#Text>
96. Про затвердження Порядку надання послуг з тимчасового розміщення (проживання): постанова Кабінету Міністрів України від 15 березня 2006 р. № 297. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/297-2006-%D0%BF#Text>
97. Про інформаційно-комунікаційну систему "Державний аграрний реєстр": Закон України 19 вересня 2024 року № 3980-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3980-20#Text>
98. Про колективне сільськогосподарське підприємство : Закон України від 14 лютого 1992 року // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 20. — Ст. 272.
99. Про національну інфраструктуру геопросторових даних: Закон України 13 квітня 2020 року № 554-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-20#Text>

100. Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки : Указ Президента України від 3 грудня 1999 року // Урядовий кур'єр. — 1999. — 8 груд.
101. Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року : Закон України від 18 жовтня 2005 року № 2982-IV // Відомості Верховної Ради України. — 2006. — № 1. — Ст. 17.
102. Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції: Закон України від 10 липня 2018 року № 2496-VIII
103. Про особисте селянське господарство: Закон України від 15 травня 2003 року № 742-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-15#Text>
104. Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв) : Закон України від 5 червня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 38. — Ст. 314.
105. Про порядок паювання земель, переданих у колективну власність сільськогосподарським підприємствам та організаціям: Указ Президента України від 8 серпня 1995 року, № 720/95
106. Про сільськогосподарську дорадчу діяльність: Закон України від 17 червня 2004 року № 1807-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1807-15#Text>
107. Про сільськогосподарську кооперацію: Закон України від 21 липня 2020 року № 819-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/819-20#Text>
108. Про сільськогосподарську кооперацію: Закон України від 21 липня 2020 року № 819-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/819-20#Text>
109. Про стимулювання розвитку сільського господарства на 2001—2004 роки : Закон України від 18 січня 2001 р. [із наступними змінами і доповненнями] // Урядовий кур'єр. — 2001. — № 32. — 20 лют.
110. Про схвалення Стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках: розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2024 р. № 1163-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2024-%D1%80#Text>
111. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. № 168-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#Text>
112. Про туризм: Закон України від 15 вересня 1995 року № 324/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>
113. Про фермерське господарство : Закон України від 19 червня 2003 року № 973-IV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15#Text>
114. Про функціонування Державного аграрного реєстру: Постанова Кабінету Міністрів України від 02 червня 2021 року № 573. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/573-2021-%D0%BF#Text>
115. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
116. Угода про асоціацію (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#n2470). Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України від 16 вересня 2014 року № 1678-VII <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1678-18#n2>

6.5. Інформаційні ресурси

1. <https://agropolit.com/> - Агрополітика.
2. <https://diia.gov.ua/> - ДІА. Онлайн сервіс державних послуг.

3. <https://diia.gov.ua/services/vityag-z-yedr> - Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань
4. <https://dpss.gov.ua/> - Офіційний сайт Державної служби з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів
5. <https://land.gov.ua/> - Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру (Держгеокадастр)
6. <https://latifundist.com/> - Латифундист.
7. <https://library.snau.edu.ua/> - Наукова бібліотека СНАУ
8. <https://library.ukma.edu.ua/> - Наукова бібліотека Національного університету Києво-Могилянська академія
9. <https://luki.kyiv.ua/> - Публічна бібліотека ім. Лесі Українки
10. <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA> - Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України
11. <https://minagro.gov.ua/> Інформаційно-аналітичний портал Міністерства АПК України
12. <http://vysitska.com/category%d1%86%d1%96%d0%ba%d0%b0%d0%b2%d1%96-%d1%86%d0%b8%d1%82%d0%b0%d1%82%d0%b8/> Ірина Висіцька. Адвокат. Практичні питання в агросфері. Публікації.
13. <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3> - Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка
14. <http://www.nbuiv.gov.ua> - Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського
15. <https://organicinfo.ua/> - Органікінфо. Інформаційний портал органічного сільського господарства.
16. <https://minagro.gov.ua/file-storage/derzhavnij-reyestr-organiv-sertifikaciyi-u-sferi-organichnogo-virobnictva-ta-obigu-organichnoyi-produkciyi> Державний реєстр органів сертифікації у сфері органічного виробництва та обігу органічної продукції.
17. <https://reyestr.court.gov.ua/> - Єдиний державний реєстр судових рішень
18. <https://www.facebook.com/Prazdnik24> - Асоціація фермерів та приватних землевласників Сумської області
19. <https://zakon.rada.gov.ua/laws> - Офіційний вебпортал парламенту України «Законодавство України»
20. <https://www.dar.gov.ua/> - Державний аграрний реєстр (ДАР)
21. <http://surl.li/ikttox> - За сприяння ЄС Україна запустила Державний аграрний реєстр, онлайн платформу для підтримки фермерів. Представництво Європейського Союзу в Україні.

Рецензія на робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	р		
Результати навчання за освітнім компонентом відповідають НРК	р		
Результати навчання за освітнім компонентом відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	р		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	р		
Результати навчання стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	р		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання	р		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження	р		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	р		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	р		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	р		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання	р		
Література є актуальною	р		

Рецензенти:

Член проектної групи ОП

(підпис)

Грабо
(назва)Віта Ткаченко
(ПІБ)

Л.В.В.

Викладач кафедри

(назва)

Наталія Ващенко
(посада, ПІБ)В.
(підпис)